

лежних команд-суперників та заперечень до цих висловлювань. Наприклад, на практичному занятті з дисципліни «Міжнародна торгівля» студенти під час дебатів можуть обговорювати переваги та недоліки прямої або непрямой торгівлі, переваги та недоліки торговельного режиму України після набуття членства в СОТ. Перемога надається команді, яка більш ефективно й аргументовано довела свої позиції і спростувала протилежні.

Метод «мікрофон» дає можливість кожному студенту послідовно чи хаотично (за вибором викладача) сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію з певної тематики дисципліни «Міжнародна торгівля».

Таким чином, існує багато інтерактивних методів, які сприятимуть якісній реалізації теоретичних знань студентів на практичних заняттях з дисципліни «Міжнародна торгівля», розвитку їх розумової діяльності, виявленню умінь та навичок критичного осмислення проблем та набуттю компетенцій, які стануть у нагоді в подальшій професійній діяльності.

*Ольшевська І. П., доцент
кафедри міжнародної економіки*

РОЗВИТОК НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

Соціальний і економічний розвиток країн-лідерів світової економіки ґрунтується на засадах впровадження економіки знань, нових інноваційних технологій у процесі виробництва та організації праці. Підготовка конкурентних фахівців за таких економічних умов передбачає впровадження системи «навчання протягом життя», що поділяється на такі основні складові, як стимуляція навчання, підвищення кваліфікації, загальноосвітня інформація, суспільні знання, історичні знання, фінансова освіта, базові вміння та навички, знання до роботи, сімейні знання, мережеві знання,

рівні можливості, вища освіта, подальша освіта. Сукупність цих складових є необхідним набором знань, навичок і умінь, які в економіці знань набувають вирішального значення.

Особливе місце в цій ієрархії відведено розвитку таких особистих якостей, як уміння мислити, аналізувати процеси, що відбуваються, прогнозувати їх розвиток, окреслювати шляхи подальших перетворень, прагнення поповнити знання, комунікативні навички тощо. Переважно ці якості закладаються і формуються під час навчання, тому однією з важливих задач вищої освіти є за допомогою різних засобів навчання підготувати студентів до плodотворної, творчої діяльності, підвищити їх фахові компетенції, що відповідає реаліям сьогодення.

Найбільш дієво вищезначені напрямки можливо здійснювати через розвиток у студентів наукового мислення, змінюючи інформаційне навчання на таке, яке б надавало поступ пізнавальним творчим здібностям студентів, сприяючи оволодінню науковими методами та забезпечувало включення елементів дослідництва в усі види занять. Упродовж вивчення курсу «Міжнародна економіка» студентам запропоновані різні завдання щодо розвитку наукового мислення. Це, по-перше, при викладанні лекційного матеріалу викладач пов'язує навчальний матеріал із проблемами сучасної науки, забезпечує активну пізнавальну діяльність та заохочує потребу в самостійному творчому пошуку. По-друге, на семінарському занятті, при самостійному вивченні окремих питань, здійснюється постановка проблемних запитань та проблемних ситуацій, аналіз фактів і прикладів, критико-бібліографічний огляд джерел і публікацій, виконання практичних завдань тощо.

Наступним кроком розвитку економічного мислення студентів є виконання курсової роботи. При цьому стає можливим дослідження достовірності деяких положень, висновків, доведень, які відрізняються від власних, пошук потрібної літератури, аналіз і надання особистої оцінки прочитаному, доведення окремих положень і вміння робити висновки.

Участь у студентській науковій конференції передбачає проведення, під керівництвом викладача, поглибленого самостійного аналізу досліджуваної проблеми, з використанням новітньої статистичної бази: зробити наукове узагальнення і систематизацію матеріалу; обґрунтувати пропозиції стосовно розв'язання проблеми, якій присвячено роботу.

Упродовж виробничої практики студентам пропонується виконання низки конкретних нетипових завдань науково-дослідницького характеру. Виконання магістерської дипломної

роботи є підсумком та завершальним етапом навчання студентів. Важливим, при цьому, крім вищезначених елементів наукового дослідження є плідне поєднання навичок науково-дослідної та практичної роботи, набутий досвід написання курсової роботи реалізувати у відповідних розділах дипломної роботи. Роль наукового керівника, що направляє та контролює процес наукового пошуку, найповніше розкрити здібності, навички, знання, можливості творчого мислення.

Отже, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, перетворює знання в один з найважливіших чинників національної конкурентоспроможності, при продуктуванні високоякісного людського капіталу, що можливо виключно через розвиток науки і освіти, модифікації системи навчання, зокрема використанню сучасних методів наукових досліджень.

Омельченко Р. В., канд. екон. наук, доцент
кафедри міжнародного менеджменту

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА, ЯК ЗАСІБ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Питання наукової підтримки інноваційної діяльності в освіті відносяться до галузі педагогічної інноватики.

Ключове поняття в інноватиці — інноваційний процес. Інноваційні процеси в освіті розглядаються у трьох основних аспектах: соціально-економічному, психолого-педагогічному та організаційно-управлінському. Від цих аспектів залежить загальний клімат та умови, в яких інноваційні процеси відбуваються. Наявні умови можуть сприяти, або перешкоджати інноваційному процесу. Інноваційний процес може мати характер як стихійний, так і свідомо керований. Введення нововведень — це, перш за все, функція управління штучними і природними процесами змін.

Слід підкреслити єдність трьох складових інноваційного процесу: створення, освоєння і застосування нововведень. Саме та-